

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز سلامت محیط و کار

دستور عمل

نحوه اجرای خودکنترلی و خوداظهاری بهداشتی مراکز و اماکن عمومی

شماره دستور عمل ۱۸۰۳۹۲۰۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره:
تاریخ:
پوست:

بسمه تعالی

دستورعمل نحوه اجرای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن عمومی

مقدمه:

در راستای اجرای مواد ۲۴ و ۲۵ آیین نامه اجرایی ماده ۱۳ قانون اصلاح قانون مواد خورده‌نی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و نیز بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی موجود در جامعه و جلب مشارکت اصناف، دستورعمل انجام خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن موضوع آیین نامه فوق، توسط معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می‌گردد. صاحبان صنوف، اتحادیه، اتاق‌های اصناف و معاونت‌های بهداشتی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی موظفند بر اساس این گردش کار اقدام نمایند.

ماده ۱: تعاریف:

در این دستورعمل اصطلاحات ذیل در معانی مربوطه به کار می‌روند.

آیین نامه:

منظور آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خورده‌نی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی مصوبه ۹۱/۷/۱۸ و ابلاغیه شماره ۱۰۱/۳۳۷/د مورخ ۹۲/۳/۱۸ می‌باشد.

دستورعمل:

منظور دستورعمل نحوه اجرای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی در مراکز و اماکن عمومی موضوع آیین نامه مذکور می‌باشد.

دوره زمانی:

مدت زمانی است که گزارش خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی حداقل یک بار ارایه می‌گردد.

مشاور:

دانش آموخته کارشناسی مهندسی بهداشت محیط و بالاتر که در آزمون پذیرفته شده باشد و به صورت منفرد فعالیت می‌کند.

ماده ۲: روش‌های انجام خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن عمومی:

خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی توسط مالکین، مدیران و متصدیان به روش‌های زیر انجام خواهد شد:

- انجام خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن عمومی توسط شرکت‌ها و موسسات مشاوره‌ای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی دارای پروانه فعالیت بر اساس دستور عمل شرکت‌ها و موسسات مشاوره‌ای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی (شماره ۱۸۰۳۹۲۰۲)
- انجام خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن عمومی توسط اتحادیه‌های صنفی متقاضی:

آرکایب سلامت

شماره:
تاریخ:
پوست:

معاونت بهداشت

اتحادیه های صنفی متقاضی، مطابق دستور عمل مذکور در بند ۱۶ با معرفی مسئول فنی تعریف شده در این دستور عمل پروانه فعالیت دریافت می نمایند. حوزه فعالیت اتحادیه هایی که براساس این روش از معاونت بهداشتی محل استقرار دفتر اتحادیه مجوز دریافت می نمایند استان محل دریافت مجوز و تحت پوشش اتحادیه صنفی مربوطه می باشد.

پروانه صادره برای کل استان دارای اعتبار بوده و نیاز به اخذ پروانه از دانشگاه های دیگر مستقر در استان نخواهد بود و انجام خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی توسط اتحادیه متقاضی فقط مختص صنف تحت پوشش آن اتحادیه می باشد.

۳- انجام خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی توسط مالکین، مدیران و متصدیان از طریق مشاور.

انجام خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی توسط خود مالکین، مدیران و متصدیانی که دارای شرایط مشاور باشند بلا مانع است.

ماده ۳: اتحادیه های دارای مجوز فعالیت خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی موضوع بند ۲ ماده ۲ فوق باید گزارش فعالیت های خود را به معاونت بهداشتی دانشگاه مربوطه ارسال نماید.

ماده ۴: اتحادیه های صنفی که ظرفیت انجام فعالیت خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی و مجوز فعالیت در یافت نمودند واحد های صنفی تحت پوشش ملزم به همکاری با اتحادیه های مربوطه می باشند.

ماده ۵: مالکین، مدیران و متصدیانی که خود با توجه به شرایط بند ۳ ماده ۲ اقدام به انجام خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی مکان خود می نمایند باید گزارش اقدامات انجام شده را به صورت ۳ ماهه به اتحادیه و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه ارسال نمایند.

ماده ۶: فارغ التحصیلان رشته های صنایع غذایی، تغذیه و بهداشت عمومی که به عنوان مسئول و مشاور بهداشت اتحادیه های صنفی یا واحد های زیر مجموعه آنها بر اساس قانون کار کشور در استخدام اتحادیه های مذکور بوده و دارای سابقه استخدامی قانونی می باشند به شرط شرکت در آزمون خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی و اخذ نمره قبولی می توانند به فعالیت مذکور ادامه دهند. لازم به ذکر است استخدام یا به کارگیری نیروی جدید به عنوان مسئول یا مشاور بهداشت بایستی طبق دستور عمل خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی باشد.

ماده ۷: لازم است گزارشات ماهیانه خودکنترلی بهداشتی و سه ماهه خوداظهاری بهداشتی و سوابق مربوطه در محل نگهداری و در صورت لزوم به بازرسیین ارائه گردد.

ماده ۸: لازم است گزارش خودکنترلی و خوداظهاری بهداشتی در سامانه جامع مدیریت بازرسی مرکز سلامت محیط و کار ثبت گردد.

ماده ۹: کلیه گزارشات باید مطابق دستور عمل شماره ۱۸۰۳۹۲۰۲ تکمیل و ارسال شوند.

درجی ابراهیم

شماره:
تاریخ:
پیوست:

معاونت بهداشت

ماده ۱۰: شاووب و تعداد نمونه ها باید به شرح جدول ذیل رعایت شود:

نوع نمونه ها	محل	نوع آزمایشات	دوره زمانی	تعداد نمونه ها
۱ آب شرب مراکز و اماکنی که از طریق شبکه توزیع شهری یا روستایی تامین نمی شوند	شبکه داخلی (نقطه مصرف)	کلیفرم گرمایی	فصلی	حداکثر ۳ نمونه در هر دوره
		فیزیکی - شیمیایی	سالانه	۱ نمونه در هر دوره
۲ آب استخر	استخر و جگوزی	برای کنترل کیفی آب استخرهای شنا جهت کلیفرم گرمایی و باکتری های هتروتروف بطور ماهیانه - نمونه برداری از حوضچه های آب گرم و استخرهای آب معدنی برای کلیفرم گرمایی یا اشیرشیا کلی و سودوموناس اثرورنژ و لژیونلا به صورت ماهیانه	ماهیانه	۱ نمونه در هر دوره
۳ مواد غذایی بالقوه خطرناک	مراکز و اماکن عمومی	میکروبی	دو ماه یک بار	۱ نمونه در هر دوره به ازای هر نوع ماده غذایی
۴ سطوح تهیه مواد غذایی	مراکز و اماکن عمومی	میکروبی	شش ماهه	۱ نمونه در هر دوره
۵ انگشتان دست کارگر	کارگران مراکز طبخ	میکروبی	شش ماهه	۱ نمونه برای هر کارگر در هر دوره

ماده ۱۱: لازم است گزارشات بعد از تایید مسئول فنی یا مشاور با امضای مالک، مدیر یا متصدی ارسال شود.

ماده ۱۲: فرآیند اجرایی انجام خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی به شرح زیر خواهد بود:

- ۱-۱۲ تکمیل چک لیست خودکنترلی به صورت ماهیانه و فرم اظهارنامه به صورت ۳ ماهه
- ۲-۱۲ ارسال فرم خود کنترلی و خوداظهاری بهداشتی حداکثر ظرف مدت ۲ روز اداری به مرکز بهداشتی درمانی و اخذ دستور ریاست مرکز و تحویل به بهداشت محیط
- در صورت ثبت در سامانه جامع مدیریت بازرسی سلامت محیط و کار ارسال به مرکز بهداشتی درمانی ضرورت ندارد.
- ۳-۱۲ مرکز بهداشتی درمانی ۱۰ درصد از پرونده ها را حداکثر ظرف مدت ۴ روز اداری در هر دوره به صورت تصادفی انتخاب و آن را با پرونده صنفی مطابقت داده و در صورت نیاز ترتیب بازرسی مشترک را با مرکز بهداشت شهرستان خواهد داد.
- ۴-۱۲ بازرسی و یا بازرسی مشترک از واحدهای صنفی تعیین شده حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز اداری توسط مرکز بهداشتی درمانی / مرکز بهداشت شهرستان / استان / اتحادیه انجام شود.

اربع آبرسان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره:
تاریخ:
پیوست:

معاونت بهداشت

۱۲-۵- در صورت عدم مشاهده تناقض فرم خوداظهاری بهداشتی و شرایط موجود در محل، گزارش بازرسی در پرونده واحد صنفی حداکثر ظرف مدت ۲ روز اداری درج گردد.

۱۲-۶- در صورت مشاهده تناقض فرم خود اظهاری بهداشتی و شرایط موجود (حداکثر یک نقص بحرانی یا ۱۰ مورد نقص غیر بحرانی)، اخطار کتبی برای مجری خودکنترلی و خود اظهاری بهداشتی توسط مرکز بهداشت شهرستان صادر می گردد.

۱۲-۷- مسئول بهداشت محل موظف است پس از دریافت گزارش تناقض، از واحد صنفی مربوطه بازرسی و در صورت تایید، اقدام قانونی لازم را انجام دهد.

ماده ۱۳: شرکت و موسسه مشاوره ای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی، اتحادیه ها و اتاق های اصناف موظفند نسبت به معرفی واحدهای صنفی که در فرآیند اجرای خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی شرکت ننموده اند به مسئول بهداشت محل اقدام نمایند.

ماده ۱۴: اجرای طرح خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی به هیچ وجه جایگزین تمام یا بخشی از وظیفه حاکمیتی بازرسی از مراکز و اماکن نبوده و بازرسی از مراکز و اماکن در راستای اجرای طرح باید طبق روال معمول از سوی وزارت با رعایت کامل قوانین و مقررات ادامه یابد.

دکتر محمد ابراهیم...

این دستور عمل مشتمل بر ۱۴ ماده بوده و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا می باشد.